

Korte berichten

PDL en sociale media

De website www.stichtingpdl.nl is vernieuwd en dat maakt een virtueel bezoekje de moeite waard!
Volg ons ook via:

Hercertificering meervoud

16-3-2015

Verpleeghuis de Hartkamp te Raalte

1-4-2015

Stichting Curamus Verpleeghuis De Blaauwe Hoeve

Agenda

Vrijdag 30 oktober 2015

Cursus PDL-coach.

Tijd en plaats worden nog bekend gemaakt.

Kijk ook op www.stichtingpdl.nl

Vrijdag 6 november 2015

9.00-16.30 uur te Biezenmortel (Den Bosch):
Workshopdag voor PDL-docenten ROC's
(<http://stichtingpdl.nl/workshopdag-pdl-voor-docenten-en-trainers-van-rocs/>)

Woensdag 18 november 2015

PDL-docentenvergadering. Deelnemers worden persoonlijk uitgenodigd.

Dinsdag 15 maart 2016

PDL-congres in de Reehorst te Ede

www.stichtingpdl.nl

TR-Care zorgt ervoor!

TR-Care is gespecialiseerd in het inrichten van sanitaire ruimtes voor de gezondheidszorg en levert: hoog-laag baden, bedpanspoelers, plafondtilliftsystemen, douchbadwagens, in hoogte verstelbare toiletssystemen, verpleegmeubilair en patiëntentilliften.

TR-Care

Adressen en informatie

Stichting PDL

Casembrootstraat 1A, 4503 AM Groede

Informatie over PDL-trainingen en -workshops

Albeda College, Unit Gezondheidszorg, Rotterdam AVZN

Bruggerbosch

Edunoord

Kijk voor contactgegevens op www.stichtingpdl.nl

PDL-uitgaven

- Kennismaken met PDL
- Werkboek Training PDL
- Lesbrief PDL
- Diverse DVD's: 'Wat is PDL', 'Wassen en kleden op bed', 'De Zeven PDL-factoren' en 'Het Dynamische Ligmiddel'.
- Gea van Dijk (2008). 'PDL. Kwaliteit van Leven is meer dan cijfers' (Ned. Samenvatting van Engels proefschrift).

Materiaal is te bestellen bij Mobicare. Ga naar www.stichtingpdl.nl en klik op het logo van Mobicare.

PDL-gecertificeerde organisaties

Curamus: www.curamus.nl

De Stelle: www.warmande.nl

PW Janssen: www.zorggroepsolis.nl

Hartkamp Raalte: www.de-leiboom.nl

Nieuw Toutenburg: www.nieuwtoutenburg.nl

Bruggerbosch: www.bruggerbosch.nl

Samaritaan: www.curamare.nl

Ter Schorre: www.svrz.nl

Den Weeligenberg: www.zorgbalans.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Stichting PDL en verschijnt twee maal per jaar in een oplage van 1000 stuks.

Redactie

Sylvia Meinders en Lindy Slinkers

Elseline Knuttel (De Inktvis)

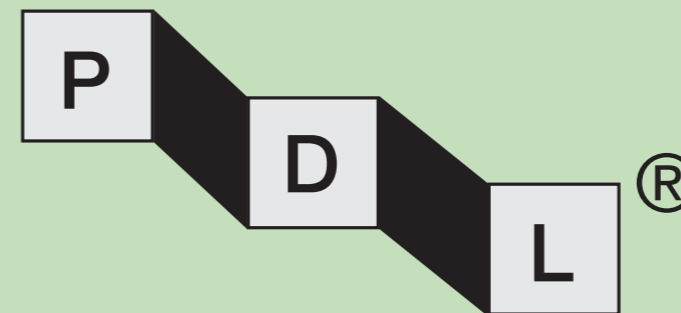
Tips voor de redactie:

+31 (0)78 6310 380

info@inktvis.nl

Druk

Morks Drukkerij en Uitgeverij, Dordrecht

Actief

Nieuwsbrief nr. 34, augustus 2015

Bestuurlijk gesproken

Nieuw bestuurslid stelt zich voor

Mijn naam is Lindy Slinkers en ik ben sinds 37 jaar werkzaam als medewerker van Stichting Prisma. Al meer dan honderd jaar biedt Prisma zorg aan mensen met een verstandelijke beperking. Inmiddels is onze zorg gericht op mensen met alle soorten beperkingen en in alle leeftijden. Het werkgebied is verspreid over heel Noord-Brabant.

Ik ben begonnen als leerling en heb als Z-verpleegkundige verschillende werkplekken gehad en functies vervuld, met diverse doelgroepen, van zorgintensief tot meer gedragsmatig. Vanaf 2007 ben ik werkzaam als leidinggevende binnen Stichting Prisma, momenteel bij het onderdeel zorgexpertise, waaraan onder andere praktijkverpleegkundigen en (para)medici zijn verbonden. Voor het onderdeel PDL, waarmee we binnen Prisma al heel wat jaren aan de slag zijn, ben ik verbonden als projectleider. Ik houd me bezig met de organisatorische en beleidsmatige aspecten van PDL-zorg.

Binnen Prisma streven we naar een persoonlijk arrangement voor iedere cliënt. Kijkend naar onze grootste doelgroep, mensen met een verstandelijke beperking, zien wij dat steeds meer cliënten gebaat zijn bij een ondersteuning die mede berust op de principes van PDL.

We zijn in samenspraak met de stichting PDL een modularium aan het ontwikkelen specifiek voor zorgverleners aan deze doelgroep.

Genieten en geborgenheid - De PDL-attitude

De afgelopen uitgaven van PDL-actief stonden in het teken van de voorwaarden voor PDL.

Als je PDL-zorg met succes wilt toepassen, moet je aan een aantal voorwaarden voldoen:

1. beschikken over of ontwikkelen van de juiste attitude en benaderingstechnieken zoals de belevingsgerichte en haptonomische benadering;
2. accepteren van passiviteit bij cliënten;
3. interdisciplinair samenwerken;
4. uitvoeren van zorg (waar mogelijk) door één persoon.

Deze laatste drie zijn in de voorgaande uitgaven al besproken. Maar wat bovenaan staat is de juiste attitude.

Genieten staat centraal

Met een juiste attitude ondersteun je op liefdevolle wijze de passiviteit en neem je zelfzorg over waar sprake is van onomkeerbare zelfzorgtekorten. En het is vooral ook een attitude waarmee je inspeelt op die restactiviteiten die voor iemand de

Bestuurlijk gesproken	1
Genieten en geborgenheid De PDL-attitude	1
Praktijkverpleegkundige Cindy van Gurchoom over de PDL-attitude	2
Kennismaken met PDL	2
Henk Nijkamp en PDL	3
Nieuw idee Rolstoel met duwbeugel	3
Korte berichten en agenda	4
Belangrijke adressen en informatie	4

Inhoudsopgave

We hopen het modularium eind dit jaar via Mobicare beschikbaar te kunnen gaan stellen voor collega's.

Veel leesplezier met deze nieuwsbrief!

Lindy Slinkers, bestuurslid Stichting PDL

meeste meerwaarde hebben. Dat kan zijn het genieten van alles wat er mooi uitziet, wat fijn is om te horen of naar te luisteren en van wat heerlijk aanvoelt of lekker smaakt. Deze attitude is zo belangrijk, omdat afhankelijkheid de leefbaarheid bedreigt door de situatie waarin iemand verkeert. Hoe 'kleiner' iemands wereld wordt, des te zwaarder gaan de factoren wegen die de leefbaarheid bepalen.

Gevoel van geborgenheid

Het gevoel van geborgenheid is bij passiviteit veel sneller aangetast dan bij activiteit. Doordat iemand niet actief kan reageren op omstandigheden die hij of zij als bedreigend ervaart, voelt diegene zich (terecht!) kwetsbaar. 'Belevingsgerichte zorg' is daarom van groot belang.

Om ervoor te zorgen dat allerlei handelingen, maatregelen en voorzieningen niet bedreigend zijn voor het gevoel van geborgenheid.

Zie vervolg op blz. 2

PDL-attitude

- gerichte aandacht en belangstelling;
- volledige beheersing van vaardigheden zoals:
 - geruiststellende benaderingswijze (haptonomie);
 - adequate handzettingen, onder andere bij het wassen van de cliënt;
- zorg voor functionele opstelling van voorzieningen;
- bescherming van privacy.

Praktijkverpleegkundige Cindy van Gurchom van stichting Prisma, waar ze deze attitude vanuit de PDL combineren met de 'Meer Mens Methode' en zo de zorg voor meervoudig gehandicapten optimaal gestalte geven, komt in deze nieuwsbrief aan het woord.

Sylvia Meinders, PDL-docent

Praktijkverpleegkundige Cindy van Gurchom over de PDL-attitude

Cindy van Gurchom (1980) werkt in een team van 16 praktijkverpleegkundigen in de Verstandelijk Gehandicapten (VG)-zorg, bij Stichting Prisma. Vier van hen, onder wie Cindy, hebben als specialisme PDL en transfer ofwel het tillen en verplaatsen van cliënten. Ze studeerde in 2003 af, begon met het werken in een woonvoorziening en kwam van daaruit terecht in het praktijkverpleegkundig team. Ze werkt voor alle locaties, waar ze met haar collega's de vragen op medisch gebied triageert. Ze maakt deel uit van het multi-disciplinaire PDL-team.

VG-zorg en PDL

'Wij zijn de eerste VG-instelling die nu nog officieus maar binnenkort ook officieel PDL-gecertificeerd is. PDL is tot nu toe vooral toegepast in de verpleeghuiszorg, maar wij ontdekten dat veel aspecten meer dan bruikbaar zijn in ons type zorg. Onze doelgroep komt in een aantal opzichten overeen met bewoners in verpleeghuizen, maar er zijn ook verschillen. Onze doelgroep is over het algemeen veel jonger. Dat maakt dat je vaker op zoek zult zijn naar een afstemming tussen PDL en ADL. Maar het aantal overeenkomsten is er ook: communicatie is vaak non-verbaal. Bij beide doelgroepen zoek je naar een energiebalans over de hele dag: hoe kun je de cliënt zo min mogelijk belasten, zodat er energie beschikbaar blijft voor prettige ervaringen over de dag verdeeld. Het doel is dat er energie overblijft om onder andere te genieten van activiteiten als snoezelen en van muziek en lichteffecten. Onze cliënten zijn gevoelsmensen bij uitstek.'

Meer Mens Methode

'Meer Mens is een methode waar wij mee werken, waarin je als zorgverlener de zorg beter leert af te stemmen op de behoefte van de cliënt. Door deze methode leer je signalen van cliënten, vaak non-verbaal, beter te

herkennen en te interpreteren. Dat levert net als bij PDL een attitude op waarmee je naar de cliënten kijkt en waarmee je ze benadert. Haptonomie speelt daarin een belangrijke rol. De cliënten hebben vaak tijd en rust nodig. Als je als zorgverlener zelf niet de rust voelt en de tijd neemt dan kun je die rust bij de ander ook niet bereiken. Ik heb ervaren dat je gildedrag kunt wegnemen wanneer je iemand de tijd kunt gunnen en diegene geruiststelt. Daarvoor is je eigen rust, tijd en aandacht en dus je attitude van groot belang.'

Eye-opener

'Wat mij energie geeft is als het me in de een PDL-training of -scholing lukt om voorbeelden te geven die iedereen herkent en waarmee je ogen opent voor andere mogelijkheden van benadering. Ik maak vaak mee dat er in locaties een cultuur heerst dat iedereen om 10.00 uur schoon en klaar moet zitten voor de eerste activiteit van de dag. Maar er is dan soms zo gekkerd en gehaast dat geen cliënt nog puf heeft voor de betreffende activiteit. Ik vraag dan waarom zo'n tijdstip zo nodig moet. En dan ontstaat er vaak een ander inzicht waar mensen direct mee aan de gang kunnen gaan. Die veranderde inzichten stemmen mij heel tevreden!'

GENIET
NOOIT
MET MATE

Loesje

Kennismaken met PDL

Nieuw: een volledig in kleur gedrukt boekje van 48 pagina's in A5 formaat. In begrijpelijke taal wordt uitgelegd wat PDL is en wat het biedt voor mensen met passiviteitsproblemen. Het is geschreven vanuit de praktijk en laat aan de hand van praktijkvoorbeelden, foto's, illustraties en schema's zien hoe PDL eenvoudig in de praktijk kan worden toegepast. Een echte aanrader voor iedereen die op zoek is naar informatie over PDL of deze informatie eenvoudig en begrijpelijk wil doorgeven aan collega's, cliënten en hun familie. Bestellen? Via www.stichtingpdl.nl en klik op het logo van Mobicare.

Kennismaken met PDL

Wat is het?
Voor wie?
Waarom?

P D L

Henk Nijkamp en PDL

Na jarenlange intensieve betrokkenheid bij de Stichting PDL heeft Henk Nijkamp inmiddels al zijn PDL-taken en -activiteiten overgedragen aan anderen. Begin dit jaar nam hij officieel afscheid.

Aan de wieg

Toen Henk Nijkamp in 1980 als beginnend fysiotherapeut in dienst trad van Verpleeghuis de Samaritaan in Sommelsdijk, moest de term PDL nog uitgevonden worden. Als 'doener' stond hij naast de in september 2013 overleden 'denker' en tevens bedenker van PDL Jan van Eijle. Zo stond Henk aan de wieg, begin jaren 80, van het idee dat ten grondslag ligt aan de huidige Stichting PDL. Dit idee gaf antwoord op de vraag hoe je het beste zorg kunt verlenen wanneer je niet meer uitgaat van 'activiteiten', maar van 'passiviteiten'. Henk maakte de ontwikkeling van deze visie op zorg van binnenuit mee. Hij raakte er zo door geïnspireerd, dat hij zeer actief werd bij de Stichting. Zo was hij van 1992 tot 2006 penningmeester/secretaris in het bestuur. Later adviseerde hij het bestuur, verrichte hij de redactie voor deze nieuwsbrief en droeg hij zorg voor de website.

Mobicare

In 1991 werd Mobicare opgericht als uitgeverij van vakpublicaties rond PDL. In 1998 nam Henk deze bedrijfsactiviteit over van Jan van Eijle. Behalve uitgeverij werden er vanuit Mobicare ook consulten en adviezen gegeven met betrekking tot PDL en kwaliteitsbeleid. In die hoedanigheid bezocht Henk veel instellingen in het land. Begin dit jaar heeft Henk Mobicare na 16 jaar overgedragen aan Sylvia Meinders, waar hij het in zeer goede handen acht.

Elektronisch zorgdossier

Inmiddels wijdt Henk zijn tijd aan ICT bij Cura Mare, waar ook de Samaritaan, nu Nieuw Rijsenburgh, deel van uit maakt. 'Computerij' ligt hem na aan het hart. Hij houdt zich als functioneel applicatiebeheerder bezig met het ontwikkelen en onderhouden van het instellingsbrede elektronische zorgdossier.

Zijn kennis en jarenlange ervaring in de zorg komt hem daarbij goed van pas. Zijn streven is PDL herkenbaar in het zorgplan terug te laten komen.

Bourgondiër

In Bourgondië kochten Henk en z'n vrouw een tweede onderkomen. Daar valt veel te klussen, maar vooral ook te genieten, zoals het de echte Bourgondiër betaamt. Wanneer hun agenda het toelaat is hij daar te vinden; als 'doener' haalt hij zijn hart op aan allerlei klussen in en rondom het huis. Henk is verder de trotse en gelukkige opa van drie heel jonge kleinkinderen van 2,5, 1 en nog geen 1 jaar.

Nieuw idee Rolstoel met duwbeugel

In het psychogeriatrisch verpleeghuis Den Es in Varsseveld, behorende bij de stichting Azora, wordt er vaak binnen en/of buiten gewandeld met de dementerende cliënten in rolstoelen.

Herkent de lezer de volgende situatie?

De begeleider duwt de rolstoel vanuit de positie 'achter de rolstoel'. Hierdoor is er geen face-tot-face contact tussen de begeleider en de cliënt in de rolstoel. Behalve het niet begrijpen wat er gezegd is, kan de cliënt zich bijvoorbeeld verloren, onveilig, gespannen voelen. De duwer kan dan die emotie van de geduwde niet waarnemen vanuit de positie achter de rolstoel. De duwer moet dan naar voren lopen, om de rolstoel heen, om de geduwde te kunnen zien. Hierna gaat de duwer weer achter de rolstoel staan om de wandeling te vervolgen. Soms draait de geduwde persoon zich naar achteren, op zoek naar visueel contact met de duwer.

Hoe op te lossen?

Een vrijwilligster van Den Es kwam met het idee van een duwstang aan de voorzijde van de rolstoel. Dit werd door

de fysiotherapie Den Es besproken met Harting-Bank, die hierna een prototype heeft ontwikkeld. Ondertussen is dit product verder verbeterd en ingevoerd binnen Den Es. Alle begeleiders zijn er erg blij mee. Een echtgenoot zei: 'Nu kan ik eindelijk tijdens het wandelen warm contact blijven houden met mijn dementerende vrouw.'

Hoe verder?

HandyCare is op de hoogte gebracht van deze nieuwe ontwikkeling. Harting-Bank biedt de duwbeugel inmiddels voor meerdere typen rolstoelen aan. Ook Life&Mobility heeft in samenwerking met het verpleeghuis Den Es het idee verder uitgewerkt, waardoor het ook daar leverbaar is.

Rob van Krieken, fysiotherapeut

CantoNxt rolstoel met Kelvin en duwbeugel van **Life&Mobility**

Ibis rolstoel met Nuage en duwbeugel van **Harting-Bank**